ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

4 кастрычніка 1931 г.
№ 233 (1500)

Чырвоная Зьмена

ОРГАН ЦК І МЕНГАРКОМУ ЛКСМБ

За рацыяналізацыю, за СО, за стандарт

Вялікія задачы ўскладзены на чацьверты квартал трэцяга рашаючага году пяцігодкі.

Чацьверты квартал зьяўляецца кварталам завяршэньня плянаў трэцяга рашаючага, кварталам, які павінен стварыць моцную базу для далейшага пасьпяховага соцыялістычнага будаўніцтва.

На глебе правільнага ажыцьцяўленьня генэральнай лініі партыі прамысловасьць дабілася вялікіх посьпехаў ў трэцім квартале. 1-га кастрычніка пушчаны ў ход новыя гіганты соцыялістычнай індустрыі, як Харкаўскі трактарны імя Орджонікідзе і рэконструяваны аўтогігант „АМО“. З кожным днём уваходзяць ў строй новыя і новыя гіганты.

Але нярэдка, як на старых прадпрыемствах, так і новых, яшчэ пануюць дапатопныя мэтады працы. Дрэнна організавана сыстэма працы бязгаспадарчасьць знаходзіць сабе прытулак у сьценах соцыялістычных прадпрыемстваў. Вопыт Сталінградзкага трактарнага сьведчыць аб тым, што бяз правільнай організацыі працы, без карэннага зьнішчэньня бязгаспадарнасьці немагчыма пасьпяхова выконваць вызначаныя пляны.

Толькі пасьля таго, як на Сталінградзкім трактарным адбылася вялізарнейшая рэорганізацыя, пасьля таго, як была абвешчана вайна дрэннай расстаноўцы сіл і бязгаспадарнасьці Сталінградзкі трактарны мог дабіцца рэкорднай лічбы ў выпуску трактароў.

Побач з гэтым ёсьць прыклады гэроічнай барацьбы і правільнай работы, пры якіх плян ня толькі выконваецца, але і перавыконваецца. Дзесяткі тысяч лепшых з лепшых штодзённа паказваюць гэроічныя ўзоры самаадданай працы. Аб'яднаныя соцыялістычным спаборніцтвам і ўдарніцтвам пад кіраўніцтвам партыі яны дасягаюць такіх тэмпаў, якіх ня ведала да гэтага часу гісторыя.

У гэтых умовах задача у тым, каб выкарыстаць набыты вопыт, організаваць соцыялістычны абмен вопытам. Харкаўскі трактарны можа на вопыце Сталінградзкага пазьбегчы яго памылкі і дабіцца выкананьня вызначаных партыяй і ўрадам задач з першага-ж дня пуску.

Дрэнна пастаўлена рацыяналізатарская работа. Многія прадпрыемствы ня маюць яшчэ спэцыяльных людзей, якія-б вялі і адказвалі за гэту работу. Вынаходцамі ня кіруюць. Надзвычай каштоўныя рабочыя прапановы не знайшлі свайго ажыцьцяўленьня.

У час разгортваньня гаспадарчага разрахунку, барацьбы з ураўнілаўкай, правільная організацыя рабочай сілы, стандартызацыя, рацыяналізацыя і соцыялістычны абмен вопытам павінны знайсьці таксама ганаровае месца ў нашых цэхах.

Рацыяналізацыя, СО і стандарт—тры рэволюцыянэры нашых цэхаў. Даць ім пуцёўкі у цэхі, да варштата — баявая задача ленінскага комсамолу. За гэта трэба змагацца.

Францускі імпэрыялізм пад ударамі крызісу

Хістаецца франк, гаснуць домны, зьніжаецца зарплата рабочых

Эканомічны крызіс у Францыі

ПАРЫЖ. 1-Х. У апошнія часы экономічнае становішча Францыі значна пагоршылася. Агульны індэкс індустрыяльнай вытворчасьці зьнізіўся з 131 у красавіку, да 129 у маі і 126 у ліпені. У параўнаньні з мінулым годам, гэта-зьніжэньне больш чым на 20 проц.

Асабліва зьніжэньне дае мэталяпрамысловасьць, індэкс якое ў маі 1930 г. быў 132, а праз год стаў 111, у ліпені 1931 г.—103, што дае зьніжэньне больш як на 22 проц. Замест 147 доменных печаў, якія працавалі год назад, зараз працуе 122. Вытворчасьць зьнізілася на 14.000 тон, на вуліцу выкінуты сотні і тысячы рабочых.

Афіцыйная статыстыка паказвае, што ў ліпені 1931 г. было 52 тысячы беспрацоўных, на справе-ж значна болей.

Рабочым гарнякам пры актыўнай дапамове рэформісцкіх профсаюзаў зьнізілі зарплату на 8 проц., а тэкстыльшчыкам на 3 проц. У іншых вытворчасьцях ідзе наступ на зарплату рабочых. Апошні бюджэтны год зьведзен для Францыі з дэфіцытам у 2 мільярды франкаў, а гэты год нясе дэфіцыт у 4-5 мільярдаў франкаў. БЕЛТА.

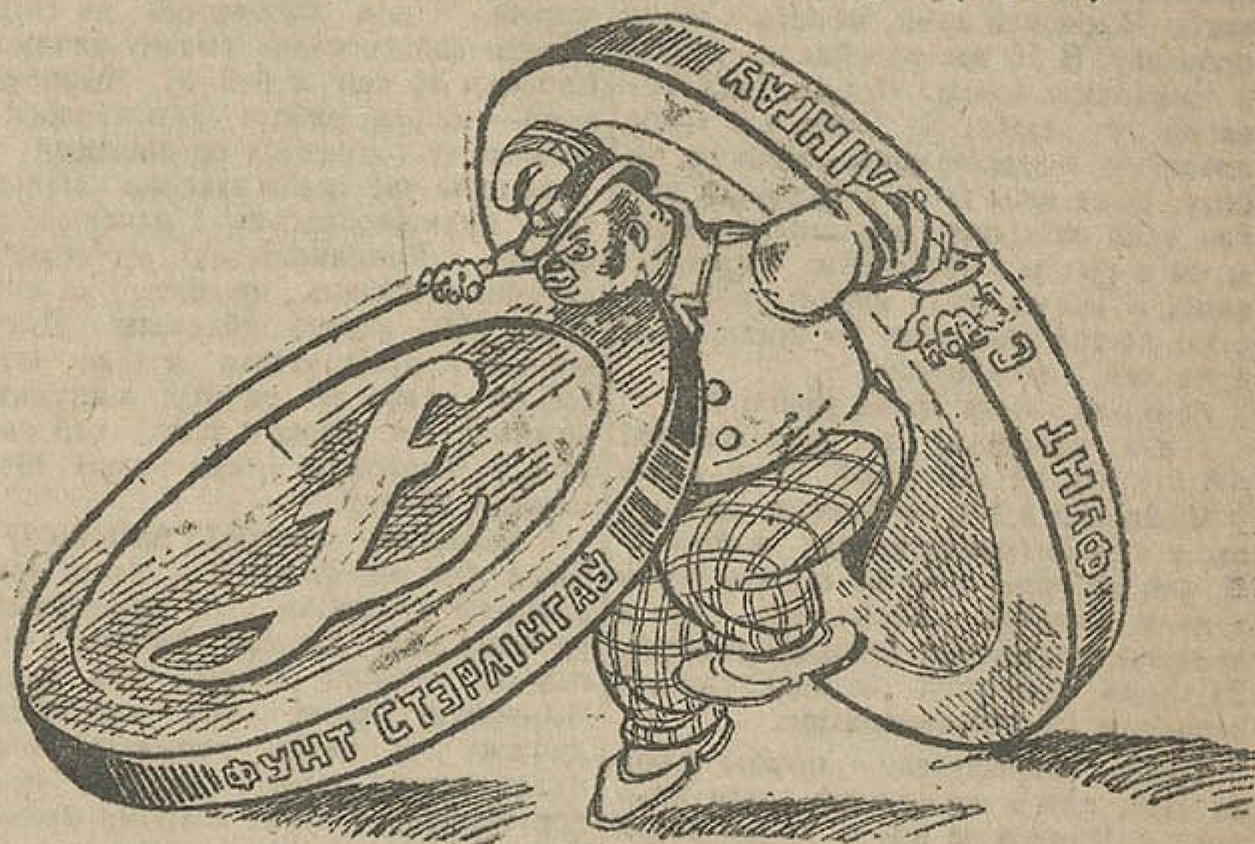
Кітай адмовіўся ад японскіх тавараў

ТОКІЁ, 1. Шанхайскі корэспондэнт японскай газэты „Асахі“ пацьвярджае, што ў галіне фінансаў, гандлю баваўнянымі таварамі, а таксама ў галіне марскога транспарту паміж абедзьвума краінамі адбыўся поўны разрыў.

Зараз на японскіх складах Шанхая знаходзіцца на 664 тысячы іен тавараў без усякай пэрспэктывы іх рэалізацыі.

На ангельскай біржы

Лёндан 30. Курс фунта стэрлінгаў утрымаўся на мінулым узроўні і роўен 78 проц. залатога парытэту, што выклікала на біржы падаўлены настрой (З газэт)

Падаўлены настрой...

Галодныя ядуць сабак

(Ліст, атрыманы на мове эспэранто)

Голад і галеча сярод працоўных Польшчы такія вялікія, што ў шмат якіх гарадох на вуліцах зьбіраюцца натоўпы беспрацоўных, якія накіроўваюцца да хлебных крам і разьбіраюць увесь хлеб. Зразумела, ўсюды прыязджае конная паліцыя, якая „аднаўляе“ парадак, абараняючы „чужую ўласнасьць“.

Такія выпадкі за апошні час былі ў наступных гарадох: Тамашове, Мазавецку, Любліне, Варшаве, Радаме і інш. Голад даходзіць да такіх памераў, што людзі ядуць сабак, як аб гэтым піша адзін польскі рабочы.

Мой сусед, беспрацоўны рабочы, які на працягу доўгага часу не атрымаў работы, пачаў лавіць на вуліцы сабак, каб іхнім мясам харчаваць сваю галодную сям'ю.

Ніводнага кілё хлеба прыватніку

Пашырым фронт барацьбы за хлеб

Разгорнутым комсамольскім маршам выведзем адстаючых у рады перадавых

Выкананьне пляну хлебазагатовак па радзе раёнаў праходзіць яўна нездавальняюча. Самацёчнасьць і неорганізаванасьць зрываюць пасьпяховае правядзеньне хлебазагатоўчай кампаніі.

Раённыя комсамольскія організацыі стаяць у баку ад фронту хлебазагатовак. Яны ня кінулі комсамольскіх сіл на рашаючыя вучасткі барацьбы за хлеб, не расставілі правільна комсамольскіх сіл. (Полацкі, Слуцкі, Асіпавіцкі раёны).

Райкомы комсамолу павінны безадкладна выправіць дапушчаныя ў выкананьні плянаў хлебазагатовак недахопы нагнаць упушчанае і дабіцца поўнага выкананьня кантрольных заданьняў.

Комсамол Полаччыны ў баку ад хлебазагатовак

Хлебазагатоўкі ў Полацкім раёне праходзяць яўна нездавальняюча. Рад сельсаветаў і колгасаў яшчэ ня ўзяў бальшавіцкіх тэмпаў у правядзеньні хлебазагатоўчай кампаніі.

Махіроўскі сельсавет да гэтага часу не давёў пляны хлебазагатовак да колгасаў і аднаасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Згодна плянавага заданьня, Полацкі р-н павінен загатовіць 2.250 тон збожжа, а на 25 верасьня загатоўлена толькі 389 тон. (17,2 проц. пляну).

РК ЛКСМБ і комсамольскія ячэйкі не організоўваюць масы колгасьнікаў на выкананьне плянаў хлебазагатовак.

Райком комсамолу павінен кінуць усе комсамольскія сілы на гэты фронт. Плян хлебазагатовак павінен быць выканан.

М. К.

Узяць бальшавіцкі разгон

Значная частка колгасаў Слуцкага раёну ня ўключылася ў правядзеньне хлебазагатовак. Гадовы плян выкананы толькі на 18.6 проц. у той час, як мы паставілі задачу—у верасьні выканаць гадовы плян на 35 проц.

Колгасны сэктар ня ўзяў яшчэ патрэбнага разгону у хлебазагатоўках. Кулацка-заможная частка выканала свае цьвёрдыя заданьні толькі на 22 проц. Раённымі організацыямі нічога ня зроблена, каб падцягнуць кулакоў.

Камісіі садзейнічаньня хлебазагатоўкам організаваны не ва ўсіх колгасах, саўгасах і вёсках.

Неабходна напружыць усе сілы з тым, каб хлебазагатоўкі скончыць у максымальна кароткі тэрмін.

Прыбытак Ян.

Выканаць у тэрмін

Хлебазагатоўкі ў Асіпавіцкім раёне праходзяць зусім марудна—на 15 верасьня выканана толькі 5 проц. гадовага пляну.

Абгаварэн не пляну збожжаза[illegible]тов к і самаабавязацельстваў бядняцка-серадняцкіх гаспадарак праходзіць вельмі дрэнна, Райкоопсаюз, як [illegible]воўны загатоўца па раёне, зусім ня кіруе кампаніяй хлебазагатовак і ня мае ніякіх зьвестак аб наступленьні збожжа.

Кулацка-заможныя гаспадаркі ўхіляюцца ад выкананьня цьвёрдых заданьняў.

Райком комсамолу ня выканаў заданьняў аб мобілізацыі 12 комсамольцаў на хлебазагатоўкі.

Асіпавіцкі райком комсамолу павінен па-баявому разгарнуць працу і забясьпечыць выкананьне плянаў хлебазагатовак у вызначаныя партыяй і ўрадам тэрміны.

Зьм. Кузьменка.

Вышэй тэмпы барацьбы за якасьць!

Швэйная прамысловасьць БССР датэрмінова выканала пяцігадовы плян

Рабочым, гаспадарнікам і адміністрацыйна-тэхнічнаму пэрсоналу швэйнай прамысловасьці БССР

Цэнтральны Камітэт КП(б)Б вітае вас з выкананьнем пяцігодкі швэйнай прамысловасьці БССР за тры гады. Гэта перамога дасягнута ў барацьбе на два франты за генэральную лінію партыі ў пасьлядоўным правядзеньні ў жыцьцё ленінскай нацпалітыкі, супроць вялікадзяржаўнага шавінізму, як галоўнай небясьпекі на даным этапе, контррэволюцыйнага беларускага нацыянал-дэмократызму і шовінізму ўсіх колераў. Соцыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва, правільнае кіраўніцтва партыйных організацый, уздым і энтузіязм рабочай масы забясьпечылі посьпех датэрміновага выкананьня пяцігодкі.

Швэйная прамысловасьць БССР пад кіраўніцтвам КП(б)Б буйнымі крокамі ідзе наперад па соцыялістычным шляху свайго разьвіцьця. Ад саматужных спосабаў працы і майстэрань да вялікіх, дасканала механізаваных і машынізаваных соцыялістычных фабрык—такі шлях швэйнай прамысловасьці БССР.

Датэрміновае выкананьне пяцігадовага пляну—перамога на фронце соцыялістычнага будаўніцтва. Гэта перамога павінна зьявіцца апорным пунктам для разгортваньня яшчэ большых тэмпаў, якія-б забясьпечылі выкананьне і перавыкананьне пляну другой пяцігодкі.

ЦК зварочвае ўвагу рабочых, гаспадарнікаў і адміністрацыйна-тэхнічнага пэрсоналу на тое, што якасьць продукцыі швэйнай прамысловасьці яшчэ не знаходзіцца на адпаведнай вышыні. Адгэтуль задача ўсіх — ўздымаючы колькасную выпрацоўку дабіцца максімальнага ўзьняцьця якасьці продукцыі.

Указаньні, даныя ў гістарычнай прамове тав. Сталіна: аб аўладаньні тэхнікай, поўнай ліквідацыі абязьлічкі, ураўнілаўкі, увядзеньне гаспадарчага разрахунку ў цэхі, агрэгаты, лентах і брыгады, 100-процантны ўдзел рабочых у соцспаборніцтве і ўдарніцтве—ўсе мэтады і шляхі, якія вядуць да далейшых яшчэ большых перамог.

ЦК упэўнен, што швэйная прамысловасьць БССР пад кіраўніцтвам партыі выкане пляны другой пяцігодкі з яшчэ большымі посьпехамі.

За бальшавіцкія тэмпы соцыялістычнага будаўніцтва.

Палкае бальшавіцкае прывітаньне выканаўшым пяцігодку ў тры гады.

Сэкратар ЦК КП(б)Б Шарангович.

Шторм над Англіяй

Макдональд быў у адпачынку. Макдональд, змарыўшыся ад цяжкае працы па зьмяншэньню дапамогі і зарплаты, ціха праводзіў дождлівыя асеньнія дні на лоне вясковай прыроды. У Лёндане панаваў супакой, у Лёндане было холадна і к таму-ж Макдональда замяшчаў Болдуін.

Остын Чэмбэрлэн, пастаўшчык тэм для ўсіх савецкіх карыкатурыстых, зьмяніў дыплёматычны фрак на мундзір адмірала і праводзіў манэўры ў Атлянтыцы.

Сэр Остын даў каманду:

—Поўны ход!

Флёт яго вялікасьці застаўся стаяць у Інвэргардоне.

Флёт яго вялікасьці, голасам страшных матроскіх камітэтаў заявіў, што ён ня зрушыцца з месца. Косьці Нэльсона перавярнуліся ў магіле. На магілах Трафальгара замітусяліся заняпакоеныя цені. Самы магутны з флётаў сьвету—страшны пірат, які трымаў у вузьдзе колёніяльнага зьняволеньня стомільённыя народы,—парушыў прысягу каралю і парляманту з-за 25 шылінгаў.

Але ці ў шылінгах справа? Справа аказалася ня ў шылінгах. Праўда, прыцісьнуты да сьценкі крызісам ангельскі імпэрыялізм нанёс удар галоўнай апоры сваёй магутнасьці: заробак ваенных маракоў быў зьменшан на 25 проц. У вечар Інвэргардонскага бунту маракі паснулі вернымі слугамі караля. Прачнуліся яны пролетарамі. Яны ўбачылі, што прэс макдональдаўскай экономіі цісьне і на іх та-сама, як ён цісьне на ўвесь пролетарыят.

Сакрэт Інвэргардонскага выступленьня зьмяшчаўся ў тым, што з-пад ног брытанскага імпэрыялізму ўпаўзала яго апора—флёт. Міравая біржа так і рэагавала на гэта. Яна пакінула давяраць сваёй другой апоры—фунту. З падвалаў ангельскага банку шырокім патокам пацякло вякамі накопленае золата. Два мільярды рублёў за месяц „як карова языком зьлізнула“.

Крушэньне ангельскай біржы азначае сыгнал крушэньня сусьветнай капіталістычнай біржы. У дзень, калі на лёнданскай біржы зьявіўся замок, такія самыя замкі красаваліся на біржах амаль усіх краін сьвету.

Скачка фунта азначала скачку курсаў у Амстэрдаме, Стамбуле, Капэнгагене, Калькуце, Монрэалі, Рыо-дэ-Жанэйро. Крушэньне фунта азначала гураган на фінансавым небе ўсяго сьвету, бо фунт—аснова ўсіх сусьветных гандлёвых зьдзелак, усіх крэдытных разрахункаў.

Гэты гураган—страшны сыгнал трывогі для ўсёй капіталістычнай сыстэмы. Ангельскі друк ня чувана злорадуецца тым, што з Нью-Ёрку за тыдзень вывезена ў Эўропу поўмільярда руб. золата. Нью-Ёрскія банкі штодзённа скупляюць па сто мільёнаў каштоўных папер. Панікі яшчэ няма, але яе здань ужо павісла над Амэрыкай, Скандынавіяй, над Усходам.

Застаецца яшчэ Францыя, але першым сыгналам катастрофы, якая на яе насоўваецца, зьяўляецца банкроцтва буйнейшага банку Францыі Парыскага банку нацыянальнага крэдыту.

Няма паратунку ад крызісу,—можа сказаць аб сабе сусьветны імпэрыялізм.

Гісторыя ведае гэты паратунак. Ведае яго і сусьветны пролетарыят, які рыхтуецца да апошняй рашучай сутычкі з капіталам.

Д. Лебедзеў

За клясава-сьвядомы пісьменны прызыў

ОРГАНІЗАВАЦЬ ПРОВАДЫ У ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ

Прызыў у Чырвоную армію 1909 году нараджэн ня заканчваецца праз некалькі дзён. Зараз трэба пераключыць увагу партыйных, комсамольскіх і грамадзкіх організацый на работу з прызыўнікамі ўзятымі ў кадравыя часткі Чырвонай арміі, на організацыю провадаў. З 10 кастрычніка прынятыя ў Чырвоную армію будуць адпраўляцца ў часьці. За гэты час трэба правесьці з адыходзячымі вялікую работу, рыхтуючы іх да сьвядомага выкананьня вайсковай дысцыпліны, знаёмячы з бытам і жыцьцём Чырвонай арміі. Комсамольскія ячэйкі павінны стаць застрэльшчыкамі ў організацыі провадаў прызыўнікоў.

Што для гэтага трэба зрабіць?

Трэба правесьці з прызыўнікамі 5-6 гутарак аб вайсковай дысцыпліне ў Чырвонай арміі, яе баявых традыцыях у гады грамадзянскай вайны. У Чырвонай арміі лічыцца вялікім праступкам п'янства, самавольны адыход з казармы, нядбайныя адносіны да зброі. За гэтыя праступкі ваеннаслужачыя караюцца ўладай камандзіра.

Трэба падрыхтаваць прызыўнікоў да таго, каб з першых-жа дзён прыходу ў Чырвоную армію іх вайсковая дысцыпліна была на адпаведнай вышыні.

Прызыўнік, прыходзячы ў Чырвоную армію, атрымлівае баявое аружжа: вінтоўку, або кулямёт. Баявое аружжа патрабуе ўважлівага догляду. Умець берагчы аружжа і народную маёмасьць—першы абавязак маладога байца. Каб падрыхтаваць прызыўніка да выкананьня гэтага абавязку, да адпраўкі яго ў часьць, комсамольскім ячэйкам сумесна з асоавіяхэмаўскімі організацыямі трэба організаваць гуртокі для азнаямленьня прызываных з баявым аружжам, вывучэньня правіл захаваньня яго і карыстаньне ім. Гэтым комсамольскія і асоавіяхэмаўскія організацыі дапамогуць Чырвонай арміі па зьнішчэньню паломку аружжа з-за няўмелага абыходжаньня з ім маладых байцоў.

Трэба правесьці з прызыўнікамі экскурсіі ў казармы часьцей Чырвонай арміі, азнаёміць іх з бытам і жыцьцём байца, з дасягненьнямі баявой падрыхтоўкі.

У гэты час часьці Чырвонай арміі будуць праводзіць па дамох провады байцоў, адслужыўшых свой тэрмін. Трэба прызыўнікоў зорганізаваць для ўдзелу на вечарох провадаў старых байцоў.

Ідучы ў Чырвоную армію, прызыўнік будзе заклапочан сям'ёю, якую ён пакідае дома. Трэба расказаць прызыўніку аб ільготах, якія даюцца ваеннаслужачым. І ня толькі расказаць, а яшчэ да адбыцьця яго ў Чырвоную армію дабіцца, каб савецкія організацыі прадаставілі яму гэтыя ільготы. Сярод прызыўнікоў будуць такія, сем'ям якіх вызначана грашовая дапамога ад органаў соцыяльнага забясьпечаньня. Трэба праверыць як гэтыя органы забясьпечаць выдачу дапамогі. Клопаты аб сем'ях байцоў Чырвонай арміі—вялікая работа комсамольскіх, грамадзкіх і савецкіх організацый.

За гэты час трэба таксама ліквідаваць нялісьменнасьць і малапісьменнасьць. Комсамольскія організацыі павінны выканаць прынятыя на сябе перад РВС акругі абавязак. Няхай кожная комсамольская ячэйка штодзённа праверае работу лікпункту, прыймае ўсе меры к таму, каб пасылаць у Чырвоную армію толькі пісьменных байцоў.

І, нарэшце, провады прызыўнікоў у Чырвоную армію павінны быць організаваны з удзелам усіх працоўных і рабочых мас. Кожны рабочы і колгасьнік павінен ведаць, хто ідзе ў Чырвоную армію, каму даручаецца аружжа для аховы соцыялістычнага будаўніцтва, дзень провадаў трэба ператварыць у дзень абароны краіны. Дзень провадаў прызыўнікоў трэба адзначыць раённымі чырвонымі абозамі, самаабавязацельствамі рабочых фабрык і заводаў па выкананьню прамфінплану апошняга квартала рашаючага году пяцігодкі—гэтым самым мы ўзмацняем абараназдольнасьць краіны

І так Чырвоная армія чакае ў свае рады прызыўнікоў:

дысцыплінаваных, падрыхтаваных да сьвядомага выкананьня вайсковай дысцыпліны;

здольных узяць у свае рукі аружжа ведаючых як абыходзіцца з ім і як берагчы яго;

поўнасьцю ліквідаваўшых сваю нялісьменнасьць і малапісьменнасьць;

ведаючых, якімі ільготамі карыстаецца яго сям'я і як яна забясьпечваецца ў час прабываньня яго ў радох Чырвонай арміі.

Ад працоўных, рабочых і колгасных мас Чырвоная армія чакае ў дзень провадаў прызыўнікоў выкананьня прамфінплану, чырвоных абозаў з мільёнамі тон хлеба і гародніны, сотні тысяч новых колгасьнікаў.

У сваю чаргу Чырвоная армія рыхтуецца да прыёму маладых байцоў, каб з першых-жа дзён рабіць іх здольнымі да абароны СССР ад ворагаў.

Мы ня кепска правялі прызыў. Рад раёнаў паказалі ўзорную работу. Трэба спадзявацца, што і провады прызыўнікоў у Чырвоную армію пройдуць па-ўдарнаму, па-бальшавіцку

Ягорычаў.

Забясьпечым прызыўніка газэтай і часопісам

Комсамольскі колектыў цэнтральных газэт БССР, абгаварыўшы пытаньне провадаў прызыўнікоў 1909 году ў Чырвоную армію, ухваліў прапанову „Чырвонай Зьмены" аб забясьпечаньні прызыўнікоў газэтай і часопісам на ўвесь час прабываньня ў арміі.

Комсамольскі колектыў з першых-жа дзён адыходу прызыўнікоў у армію забясьпечыць іх газэтай і часопісам.

Р.

З 1-га па 10—дэкада баявога агляду менскай комсамоліі ў шэфстве над совапаратам

Пастанова бюро Гаркому ЛКСМБ аб удзеле КСМ організацыі Менску ў шэфстве над совапаратам, ад 30-IX-31 г.

Бюро адзначае, што комсамольская організацыя гораду зусім недастаткова ўдзельнічала і ўдзельнічае у шэфстве прадпрыемстваў над совапаратам. У шэфскіх брыгадах па ўсім горадзе налічваецца каля 15 комсамольцаў соцсумяшчальнікаў, што зьяўляецца зусім недастатковым.

Бюро Гаркому адзначае, што колектыў ЛКСМБ друкарні імя Сталіна не замацаваў па-баявому сваю ініцыятыву ў галіне шэфства над кантролем выкананьня. Гэта ініцыятыва не стала набыткам усёй КСМ організацыі Менску.

Улічваючы такі значны прарыў у шэфстве КСМ організацыі над совапаратам, бюро гаркому КСМ пастанаўляе.

1. Абвясьціць з 1-га па 10 кастрычніка г. г. дэкаднік баявога агляду ўдзелу КСМ організацыі ў шэфстве над совапаратам

Да 6-га кастрычніка на пазачарговых пасяджэньнях бюро колектываў і ячэек КСМ абгаварыць стан удзелу колектыву і ячэйкі і кожнага комсамольца ў шэфстве над совапаратам конкрэтную працу комсамольцаў, вылучаных з прадпрыемстваў у брыгады па шэфству над совапаратам. Праверыць умовы працы і чым яны рэгна займаюцца комсамольцы соцсумяшчальнікі. савецкім ячэйкам КСМ зараз-жа прыступіць да праверкі і дапамогі соцумяшчальнікам і шэфскім брыгадам.

2. 6-га на ўсіх сходах колектываў і яч. КСМ паставіць справаздачу сэкратароў колектываў і яч. КСМ аб стане іх удзелу ў шэфстве над сав. апаратам.

3. Адзначаючы, што прадпрыемствы Менску яшчэ не выканалі пастановы гарКК КП(б)Б аб вылучэньні ня менш 465 соцсумяшчальнікаў (на сёньня вылучана і працуе толькі каля 80 чал.) бюро гаркому прапануе ўсім сэкратаром колектываў і яч. КСМ на пазачарговых бюро вылучыць з ліку больш сьвядомых, вытрыманых комсамольцаў соцсумяшчальнікаў. Менская організацыя КСМ павінна даць ня менш 150 комсамольцаў соцсумяшчальнікаў.

Прозьвішчы і характарыстыкі комсамольцаў соцсумяшчальнікаў даслаць у Гар КК КП(б)Б і Гарком КСМ не пазьней 8-га кастрычніка.

4. Масава-вытворчаму адд. Гаркому далажыць 10-га на бюро гаркому аб выніках праверкі і конкрэтных мерапрыемствах па гэтаму пытаньню.

Сэкратар Менгаркому ЛКСМБ
Янковіч.

З пуцёўкай Комсамола

Пыльную дарогу гладкімі, рытмічнымі крокамі мерае 16-гадовы вясковы хлапец—у лапцях, шэрай залатанай сьвітцы і вялікай, зьехаўшай на вочы камлатай бацькавай шапцы. Хлапчук сьпяшаецца ў Стара-Барысаў. Яго прынялі ў жывёлагадоўчы тэхнікум.

Адпраўляючы сына ў дарогу, бацька селянін-бядняк сказаў:

— Шчасьлівага Алесь! Вучыся. Мабыць будзеш калі чалавекам.

І ціхі, нясьмелы сялянскі хлапчук пашоў аддаць свае маладыя творчыя сілы на службу раджонаму вялікаму новаму сьвету, імя якога—соцыялізм.

Гэта было ў 1928 год.

Тэхнікум. Упартая вучоба. Актыўная грамадзкая праца. Два гады перавыджаюць Несьцерава, выкоўваюць з

...Ішла барацьба за мяса

яго добрага комсамольца, спэцыяліста-зоотэхніка.

Комсамольская організацыя Стара-Барысаўскай кузьні сельска-гаспадарчых кадраў, выпускаючы маладога спэцыяліста Несьцерава, уручыла яму баявую пуцёўку:

— Разбудаваць сьвінасаўгас „Дзедзелова" ператварыць яго ў узорны гігант. Комсамолец Алесь Несьцераў з гонарам адказаў:

— Ёсьць, комсамол! Твая пуцёўка будзе выканана!

Праз некалькі дзён у Белканторы „Сьвінавода" Несьцерава інфармавалі:

— Малады чалавек, памятай, ты едзеш у развалены сьвінасаўгас—у гняздо шкодніцтва. Вуха трымай востра. Праца ўперадзе цяжкая.

Алеся прызначылі тэхнічным дырэктарам саўгасу. У яго распараджэньне перайшлі брудныя, развалены сьвінарнікі, 1573 галавы хворых, ледзь жывых сьвіней.

Саўгас знаходзіўся ў поўнейшай безгаспадарчасьці, разгільдзяйстве, безадказнасьці. Сьвіньні трымаліся ў брудзе—у самых горшых антысанітарных умовах. Пачаліся эпідэміі. Былы зоотэхнік-шкоднік зьбег. Саўгас застаўся без зоотэхніка. 86 проц. маладняка прапала. Прапала. Несьцераў дзярчыны:

— Захаваць пагалоўе павялічыць гурт сьвіней і ў самы найкарацейшы тэрмін даць дзяржаве тысячы тон добраякаснай сьвініны.

Цяжкая, адказьнейшая справа паўстала перад маладым зоотэхнікам. Тры

вожна з олася сэ рца. Золкія прыгожыя колеры, якімі ён маляваў сабе саўгас у часы вучобы.

Ці спраўлюся? Ці апраўдаю комсамольскую пуцёўку? Ці выведу сьвінасаўгас у перадавыя? Як наладзіць працу па-бальшавіцку?

Алесь думаў і злаваўся. Думкі нейк узьнікалі, награмаджаліся, сплыталіся прападалі... І зноў прыходзілі каштоўныя, жывыя, практычныя. Алесь узяў сябе ў рукі. Страхнуў віхрастай галавой і так сабе, ні да кога не зьвяртаючыся кінуў.

— Цяжкасьці палохаць не павінны Комсамол даручыў—неабходна выканаць.

Спэцыялісты-комсамолец Несьцераў набытыя ў тэхнікуме веды старанна перадае ўсяму колектыву саўгасу. Мобілізоўвае ўсю масу комсамольцаў беспартыйнай працоўнай моладзі і дарослых саўгасьнікаў на барацьбу за захаваньне рэшткі сьвінога гурту, зьмяншэньне адыходу маладняка і разам з усім колектывам б'ецца за шпаркае будаўніцтва новых сьвінарнікаў, павялічэньне таварнага пагалоўя.

Дні іступляюць мільгалі. Рукавы ў маладога зоотэхніка былі засучаны месяцамі. Ні адпачываць, ні есьці, нават памыцца часу ня было. Уперадзе праца, праца і праца—нескапчоная, доўгая, клапатлівая.

Алесь сконцэнтроўвае ў сьвінарніках лепшыя сілы. На догляд сьвіней перакідаюцца перадавікі сельска-гаспадарчай вытворчасьці—лепшыя ўдарнікі і комсамольцы.

З надзейным, адданым ўдарнікамі ўпэўнена выступае комсамолец Несьцераў у бой за пагалоўе. Расту мачвае, зацікаўляе. Людзі становяцца нястомнымі, энэргічнымі байцамі вялікага гаспадарчага Перакопу.

Несьцераў—сэкратар комсамольскага колектыву. Пад яго кіраўніцтвам комсамольскі колектыў і ўся грамадзкасьць саўгасу першымі падхапілі ініцыятыву газэты ЦК УсеЛКСМ—„Комсамольскай праўды" на барацьбу за аўладаньне тэхнікай сьвінагадоўлі і атрымалі тоны мяса з аднаго апаросу ў шасьцімесячным узросьце.

* *
*

Ад станцыі Стайкі да сьвінасаўгасу „Дзедзелава" (зараз „Комсамольская праўда")—8 кілёмэтраў. Дабірацца трэба пад одаў.

Дарога ідзе лесам. Еду ў буйны сьвінасаўгас Аршаншчыны азнаёміцца з працай, а памагчы комсамольскаму колектыву выканаць адказьнейшы абавязак, які ён узяў на сябе ў барацьбе за „тону-апарос", і перадаць вопыт іх барацьбы за сьвіньню ўсім колгасам і саўгасам Беларусі.

—Хутка і наш саўгас,—выяла кідае мой спадарожнік—намесьнік дырэктара Крусьцінсон.

Яшчэ адзін паварот. Агеньчык хліпнуў на кругавіне і заскакаў па лясной дарозе, то губляючыся за дрэвамі то зноў мільгаючы зазыўна і прывітна. Хвіліна праз дзесятак з цемры выплылі абрысы вялікіх сьвінарнікаў і сьветла стройліся па дарозе ў рад.

Начную ціш разарваў сьвіньні хрустае гармоні, рассыпаліся задорны малады сьмех у перапляск з месячным і шумам рачка.

З аднаго з карпусоў сьвінарнікаў адрываецца мутнае сьвятло ліхтара, цьмяная паяна ледзь дасягнула да нас.

—Там яшчэ працуе наш малады зоотэхнік Алесь,—паясьніў намесьнік дырэктара.

—То сьвінарнік з маладняком. Калыс яшча асаблівай увагі Алесь, як будуце папаўняўне таварнага пагалоўя,—кідае на хаду на дарозе ў кантору Крусьцінсон.

—Несьцераў упарта распрацоўвае пытаньне, як каму зьнізіць адыход сьвіней,—дапоўніў Крусьцінсон дырэктар саўгасу Прохараў.—Гэта ініцыятыўны энергічны хлапец. Працуе да цямна. І так штодзень. Адпачынку не ведае.

Маладога, энергічнага, жыцьцярадаснага зоотэхніка—ударніка Алеся першы раз я спаткаў на працы ў сьвінарніку. Гучным, маладым голасам, даваў ён дзельныя распараджэньні, нешта растлумачваў сьвінаром, якія ўважліва слухалі.

Сустрэў цёпла.

—Вось сяджу над распрацоўкай норм кармленьня сьвіней, выклікаю спажыўчых асобных відаў кармоў,—пачаў Алесь,—ну і над сустрэчным таксама падзадумваюся

Несьцераў расказваў аб працы сьвінарнікаў, (аб соцыялістычных мэтодах працы, аб дасягненьнях, недахопах. Аб ролі комсамольцаў саўгасу ў разгортваньні сьвінагадоўлі і іх штодзённай практычнай рабоце ў барацьбе за тону-апарос". Аб сабе стараўся не гаварыць.

—Дзесяць новых чысьцютых сьветлых сьвінарнікаў, зьмяншэньне адыходу маладняка на 10-11 проц., павялічэньня гурту да 1510 галоў—гэта конкрэтныя перамогі і дасягненьні саўгасу за кароткі час.

—Але гэтага мала. Гэта не дасягненьні. Яны ня могуць задаволіць нас, фініш нашай барацьбы за добрую высокатаварную сьвіньню—гэта 100 проц. захаваньне маладняка, гэта тона мяса з аднаго апаросу ў шасьцімесячным узросьце. Мы гэтага дасягаем і дасягнем.

І сапраўды, сьветлыя сьвінарнікі. добрае нормаванае кармленьне і догляд, чыстыя выбеленыя станкі, чыстыя сытыя сьвіньні—гэта таксама маленькі ўрывак з часткі вялікай работы комсамольскага колектыву саўгасу і зоотэхніка-ударніка Несьцерава

Гэта частка вялікай барацьбы за сьвіньню, за добры цёплы сьвінарнік.

У саўгасе ўведзена групавое ўрыманьне сьвіней і трыманьне іх у летні пэрыод круглыя суткі на вольным паветры. Ліквідавана абязьлічка—сьвінарнік замацаваны за сьвінарамі. Уведзена зьдзельна-прэміяльная аплата працы,

Зоотэхнік Несьцераў—сэкратар комсамольскага колектыву саўгасу. Па яго ініцыятыве комсамольцы на сьвінарніках шырока разгарнулі ўдарніцтва і соцспаборніцтва. І калі раней сьвінары не спраўляліся з нормай выпрацоўкі, дык цяпер гавораць.

—Норма малая.

Комсамольскі колектыў і Несьцераў разгарнулі шырокую барацьбу за тэхнічна-пісьменнага сьвінара. Пад кіраўніцтвам Алеся раз у дзесяцідзёнку адбываюцца цэхавыя вытворчыя нарады, праводзяцца з сьвінарамі тэхніч-

У саўгасе на выгане.

ныя гутаркі, вядзецца барацьба за аўладаньне тэхнікай гадоўлі парасят. Організаваны гурткі.

Зараз сьвінар ня просты тэхнічны выканаўца даручанай яму справы, але тэхнічны пісьменны, культурны сьвінар здольна даглядаць і вырошчваць здаровае, моцнае, высокатаварнае пагалоўе.

Усе сьвінары зьяўляюцца ўдарнікамі, Многія з іх прэміяваны. Іх дзесяткі—лепшых з лепшых, яны ўзбуйняюць рады штатмільённага ленінскага комсамолу.

Сьвінасаўгас „Дзедзелава" ініцыятар барацьбы за тону мяса з аднаго апаросу ў шасьці-месячным узросьце—перайманы зараз у саўгас імя газэты „Комсамольская праўда", я ая вядзе ўпартую барацьбу за разгортваньне соцыялістычнай сьвінагадоўлі і пераможным комсамольскім маршам вядзе масы комсамольцаў і беспартыйнай моладзі ў бой за мяса, за канчатковае зьнішчэньне мясных цяжкасьцяй,

Жалезная воля, комсамольская напорыстасьць. магутная, няспломная энэргічнасьць перамагаюць.

У настойлівым змаганьні маладога зоотэхніка за „тону-апарос" за хутчэйшае вырашэньне мясной проблемы—адлюстроўваліся жаданьні і настроі тысяч такіх-жа гэрояў і энтузіястых, як ён.

У барацьбе комсамольскага колектыву за высокатаварную сьвіньню за мяса ударнік Несьцераў добра памятаў аб сваёй пуцёўцы, якую ўручыў яму комсамол, пасылаючы ў саўгас. За яе змагаўся з гонарам і разам з усім комсамольскім колектывам рапартуе:

—Комсамол, твая пуцёўка выканана! Саўгас выведзен у перадавыя.

Віт. Сідарук

Сьвінасаўгас „Комсамольская праўда" Аршанскі раён

Даць лепшага комсамольца сьвінара

Комсамольская організацыя Клімаўшчыны не навярнулася тварам і практычна нічога не зрабіла для разгортваньня жывёлагадоўлі. Замест скарыстаць усе ўнутраныя магчымасьці і рэсурсы, скончыць у тэрмін будаўніцтва і комплектаваньне колгасных сьвінагадоўчых і малочных фэрм, даць добрых комсамольцаў у якасьці сьвінароў і жывёлаводаў на фэрму—некаторыя комсамольскія ячэйкі яшчэ толькі зараз прыступілі да распрацоўкі адозвы ЦК УсеКП(б) і СНК аб разгортваньні жывёлагадоўлі на сходах ячэек, на сходах колгасьнікаў гэтага пытаньня зусім не выносілі.

У колгасе „Савецкая Беларусь" будаўніцтва сьвінарнікаў павінна было скончыцца к 1-му верасьня, але цягнецца і па гэты час.

Трэба безадкладна мобілізаваць масы комсамольцаў і колгасьнікаў на выкананьне важнейшай гаспадарча-політычнай задачы—вырашэньне жывёлагадоўчай проблемы.

П. Карнеенка.

БЫЦЬ ЗАЎЖДЫ ГАТОВЫМІ ДА БУДУЧАЙ ВАЙНЫ—
ЗАКЛІКАЕ ТРАМАЎСКАЯ „ТРЫВОГА“

(Нататкі з залі абгаварэньня)

28 верасьня Беларускі ТРАМ упярвые паказаў пролетарскай грамадзкасьці Менску новую пастаноўку „Трывога“.

Глядзелі ўважліва.

Канец. Заслона павольна апушчаецца а штыхі сусьветнай арміі працоўных музыка радасна б'е перамогу. Але спэктакль яшчэ ня скончаны. Глядачы разам з акторамі паступова пачынаюць займаць першыя рады партэру грамадзе ажыўленыя спрэчкі.

— Вось дык тарарам!

— Малайцы, рэбята!

— Сёмка наш здорава дае жару,— увацьць задорныя галасы „варашылаўцаў“, якія акружылі свайго ўчарашняга сябра па варштату—сёньнешняга актора ТРАМ'у.

Шум сушшае, зьявіўшыся на сцэну т. Іваноў (кіраўнік БелТРАМ'у):

— І так, прыступаем да другое часткі нашага спэктаклю,—да абгаварэньня сёньнешняй новай пастаноўкі БелТРАМ'у „Трывога“.

У дыспуце прынялі ўдзел рад таварышоў—прадстаўнікоў газэт, грамадзкіх організацый і старшыня галоўмастацтва БССР т. Гурскі.

— „Трывога“ ў Беларускім траме,—гаворыць т. Гурскі,—зьяўляецца вялікім дасягненьнем як у працы тэатру так і ў працы трамаўскага руху усёй Беларусі. Ня гледзячы на тыя умовы, пры якіх прыходзілася працаваць Белтраму (без адпаведных сродкаў, памяшканьня, без адпаведнай увагі з боку нашай грамадзкасьці) ён па-бальшавіцку справіўся з задачай і як сапраўдны мастацкі агітпроп комсамолу сваёй пастаноўкай „Трывога“ адгукнуўся на адну з галоўнейшых задач нашай партыі і комсамолу на абарону СССР.

— „Трывога“—адна з перадавых п'ес. Яна па-бальшавіцку мобілізуе ўвагу працоўных мас да будучай вайны, бязьлітасна расстрэльвае Пятуховых усіх недааацэншчыкаў вайсковае вучобы, інтэрнацыянальнай сувязі. „Трывога“ правільна, у ленінскай концэпцыі, паказвае будучую вайну і расстаноўку клясавых сіл у ей расстаноўку не географічную, а клясавую.

Гэтай пастаноўкаю Белтрам зрабіў вялікі крок і ў тэхніцы свайго мастацтва. Прагледзеўшы паказ, нельга ня ўспомніць аб прапрацаванай акторскай глыбокай мастацкай працы над вобразамі (Стэльмах—над вобразам Пятухова, Валодзьянка—над вобразам Брацца і Міхайлаў—над вобразам Лівовнага). Таксама ёсьць вялікі рост і ў рэжысэрскай працы пастаноўшчыка т. Дольскага, які зрабіў значны крок наперад ад пастаноўкі „Першага штандара“. Асабліва цікава пастаўлена рэжысэрам сцэнка з Брацамі. Тое самае можна сказаць і аб музыцы кампазытара Іванова, якая таксама на мой погляд, стаіць на належнай вышыні ў пастаноўцы.

Праўда спэктакль яшчэ сыраваты і паасобныя месцы яшчэ гучаць ня так як гэта патрэбна. Вельмі зацягваюцца тэхнічныя перастаноўкі, што разьбівае ўражаньне гледача. Але трэба спадзявацца, што Белтрам гэтыя недахопы ў сваёй далейшай працы выправіць.

Выступіўшы ў спрэчках прадстаўнік газэты „Рабочий“ т. Ляпіч адзначыў, што Беларускі трам, паставіўшы „Трывогу“, паказаў, што ён можа расьці і вырастае ў вялікую мастацкую тэатральную адзінку БССР.

— „Трывога“, глядзіцца з вялікай зацікаўленасьцю і захапленьнем. Вельмі добрае ўражаньне пакідае сцэнка з Ісусам Хрыстом і Брацамі, якая вельмі яскрава паказвае і ўскрывае, што пад крыжам хаваецца і будзе хавацца наш вораг.

Сцэнка з бабамі вялікай каштоўнасьці для спэктаклю ня мае. Па-мойму, гэту сцэнку можна безбалюча выкрэсьліць.

Тав. Стэльмаху трэба ўнікаць павялічанай шаржыроўкі.

Тав. Сіліцкі (завод „Полымя рэволюцыі“) адзначыў, што тып Пятухова ўзяты крыху абстрактна ад комсамольскіх груповак, Пятуховы не-абходна наблізіць да якой небудзь групы комсамольцаў. Ня зусім зразумела сцэнка, калі ўвесь колектыў адварачваецца ад Пятухова за яго грубы ўчынак у адносінах да Любы. Па маймy, комсамольскі колектыў не павінен такім шляхам змагацца з сваім таварышом.

Тав. Хрэмчык (М. К. Мастакоў) адзначыў, што п'еса „Трывога“—вялікае дасягненьне для Беларускага ТРАМ'у ва ўсіх адносінах, а таксама і ў набыцьці тэатральнай тэхнікі.

Фрумкіна (Менгаркамол)—Пастаноўка „Трывога“ зьяўляецца ня толькі дасягненьнем „ТРАМ'у“, але дасягненьнем усяго ленінскага комсамолу Беларусі ў барацьбе за пролетарскае па зьместу і нацыянальнае па форме мастацтва.

„Трывога“ зьяўляецца вялікім ростам для БелТРАМ'у ў галіне аўладаньня тэхнікай мастацтва. „Трывога“ правільна, па-бальшавіцку мобілізуе масы на тое, каб быць заўжды гатовымі да будучай вайны. Яна своечасова б'е трывогу аб недааацэншчы некаторымі комсамольцамі вайсковай падрыхтоўкі.

З недахопаў трэба адзначыць, што няма дастатковай непасрэднай сувязі вайсковай абароны з прамфінплянам.

„Трывога“ галоўным чынам агітуе за вайсковую падрыхтоўку, а канкрэтна сама не паказвае гэтай падрыхтоўкі ў дзеі п'есы. Таксама не паказаны паход комсамолу за аўладаньне вайскова-тэхнічнымі ведамі. І, па мойму Пятухоў ня зусім характэрны для ўсіх комсамольскіх організацый.

Апрач адзначаных таварышоў у спрэчках выступілі: тав. Левін, (рабочы тэатр ЦСПСБ) тав. Олендэр—(аўтар) „Трывогі“ ТРАМ і тав. Дольскі—(рэжысэр Беларускага ТРАМ'у).

Абгаварэньне надало колектыву Беларускага ТРАМ'у яшчэ больш энтузіязму ў яго працы над пастаноўкай, бо толькі пры сумеснай працы пролетарскага гледача з сваім тэатрам, толькі на аснове комсамольскай самакрытыкі БелТРАМ будзе ісьці па правільным шляху пролетарскага мастацтва і выконваць тыя задачы, якія пастаўлены перад ім партыяй і комсамолам.

Абмяжавацца, аднак, гэтым абгаварэньнем нельга.

Абгаварэньне „Трывогі“ трэба правесьці ў кожнай комсамольскай організацыі пасьля прагляду пастаноўкі.

У. М.

Аб рабоце над „Трывогаю“

Белтрам рапартуе грамадзкасьці

Сёньня мы паказваем нашу новую работу—„Трывогу“. Для БелТРАМ'у гэта баявы іспыт і праверка яго комсамольскай імкненасьці і мастацкіх магчымасьцей.

Тэма „Трывогі“ настолькі актуальна і істотна для данага гістарычнага моманту, настолькі мае вялікае значэньне для комсамолу (асабліва пасьля IX-га зьезду ЛКСМ), што абагуліць і паказаць яе можа з усёй завостранасьцю такі склад мастацкага колектыву, як Трам, работа якога політычна сугучна з жыцьцём комсамолу.

Складанасьць заданьняў яшчэ і ў тым што ні адна п'еса, якая трактуе ваенную проблему, ні адзін тэатр, вырашаючы гэту проблему, не змаглі дагэтуль здаволіць патрабаваньні, пастаўленыя нашым сёньня.

Цяжкасьць падрыхтоўкі „Трывогі“ тлумачылася яшчэ і тым, што работа над п'есай супала з этапам, калі БелТРАМ перажываў мастацкі пераход, калі ў мастацкай рабоце ён пераходзіў ад схемы да вобразу, ад плякату к лёзунгу.

„Трывога“ некалькі раз перапрацоўвалася. „Трывога“ з'явілася ТРАМ'аўскай драматургіяй, якая дала новыя асновы і зрабіла ўсё, каб, ня выходзячы з драматургічных рамак, адведзеных Кнора-(аўтар „Трывогі“), зрабіць п'есу яшчэ больш актуальнай.

Гра ахакі прагляд-абгаварэньне „Трывогі“ ў чарнавым, яшчэ ня скончаным выглядзе, шмат дапамог ТРАМ'у. Таварышы падавалі свае заўвагі і парады. „Трывога“ пасьля грамадзкага прагляду стала значна астрэйшай, больш актуальнай і канкрэтнай.

„Трывога“ заклікае да ваеннай вучобы, да абароны краіны будаўніцтва соцыялізму.

ТРАМ'аўскі колектыў, агітуючы праз сцэну за вайсковую вучобу, сам упарта вывучае яе і гатоў у любую хвіліну стаць на абарону бацькаўшчыны сусьветнага пролетарыяту.

У „Трывозе“ шмат публіцыстыкі. Праз нейкі час яе, безумоўна, будзе меней. Станецца гэта тады, калі мы яшчэ больш аўладаем тэхнікай распрацоўкі і пабудовы вобразаў. ТРАМ'аўцы яшчэ часта выходзяць з вобразу і горача, як комсамольцы, кідаюць словы заклiку ў залю.

Мы, як акторы, яшчэ слабы, мы яшчэ ня поўна аўладалі тэхнікай тэатру, мастацтвам актора.

Музыка для ТРАМу ня толькі фон, ня толькі спадарожнік спэктаклю, але і асаблівы моцны сродак падкрэсьліваньня і выяўленьня замыслу п'есы. Композытар—адна з творчых адзінак спэктаклю—органічна ўваходзіць у трамаўскую работу.

Мiз нсцэна, сьвятло, гук—усё гэта актыўныя элемэнты спэктаклю.

Таварышы комсамольцы, рабочая моладзь, с вецкія гледачы, дапамажыце ТРАМу сваімі заўвагамі і парадамі, каб зрабіць з „Трывогі“ такую п'есу, якая-б дапамагла сапраўды зьнішчыць недахопы ў рабоце комсамолу па ваенізацыі.

Дасылайце ў ТРАМ свае заўвагі, парады і думкі аб „Трывозе“.

Іваноў.

У кожным колгасе комсамольская ячэйка

Штодня расьці, штодня замацоўваць рост

Замацаваньне адстае ад росту

Комсамольскія ячэйкі Сакалішчанскага сельсавету Расонскага р-ну мелі вялікі прарыў у росьце. З раз ячэйкі разгарнулі масавую работу сярод колгаснае моладзі і такім чынам ліквідуюць прарыў.

Сіламі ячэек праведзены зьлёты моладзі, культвечары, якія далі 7 новых комсамольцаў. Акрамя гэтага, пры колгасе „Чырвонай зоркі“ організавана новая ячэйка, у якую ўступіла 13 лепшых колгасьнікаў-ударнікаў.

Аднак, замацаваньне навічкоў ня зьвязана з ростам. Навічкі ня ўцягнуты ў правядзеньне гаспадарча-політычных кампаній. Устаў і програма комсамолу з навічкамі таксама не прапрацаваны.

Партыйная ячэйка і райком комсамолу дрэнна дапамагаюць комсамольскім ячэйкам у замацаваньні навічкоў.

Юнкор „Ч. З.“
Шпакоўскі

Дакуль будуць бязьдзейнічаць?

Аб дрэннай рабоце комсамольскай ячэйкі колгасу „Чырвоная зорка“ (Любанскі раён) некалькі раз пісалася ў „Чырвонай Зьмене“. За дрэнную работу па росту ячэйка ўзнагароджана „Чырвонай зьменай“ ордэнам вярблюда.

Але ячэйка не пачула сыгналаў друку і працягвае сваю бязьдзейнасьць. За два з паловай месяцы ячэйка вырасла толькі на аднаго чалавека. Сакратар ячэйкі Комар тлумачыць:—„У нас няма такіх, за чый лік маглі-б расьці“. Гэтая думка зусім ня верная. У колгасе вялікая колькасьць добрых ударнікаў, з якімі ячэйка не праводзіць ніякай работы.

Мы патабруем ад Любаньскага РК неадкладна заняцца гэтай ячэйкай.

Брыгада „ЧЗ“ Вяроўка, Бурда

Навічкі ў ячэйцы не адчуваюцца

Комсамольская ячэйка саўгасу Боркавічы ня гледзячы на вялікую колькасьць саўгаснай моладзі дрэнна расьце. К 17 МЮД'у ячэйка прыняла ў комсамол толькі 3 чал. Пасьля МЮДу ячэйка ня вырасла ні на аднаго чалавека.

Замацаваньне новапрынятых трох навічкоў не праводзіцца. Навічкі не адчуваюцца ў ячэйцы. Быў выпадак, калі адзін з іх імкнуўся пакінуць комсамол, і толькі тады ячэйка дала яму нагрузку.

Мацьвейчык.

За ўдарны студэнцкі інтэрнат

У палоне клапоў

Бязьдзейнасьць організацый тэхнікуму—на руку клясавым ворагам

Адсеў студэнтаў у менскім Белпадтэхнікуме дасягаў летась 50 проц. Прычына—дрэнна пастаўлены быт студэнтаў і зусім дрэннае матэрыяльнае становішча некаторых з іх.

У студэнцкіх пакоях (Савецкая, 119) вялікая цеснота. Ложкі стаяць шчыльна адзін ля аднаго. Прайсьці між імі нельга. Пакоі перагружаны: у кожным па 10—12 чалавек. Усё абсталяваньне складаецца з стала і радка ў якім пакоі зусім задыхаюцца. Ложкі—у палоне клапоў. У пакоях брудна і неахайнасьць.

З 5 вечара да 11 у студэнтаў вольны час. У гэтыя гадзіны студэнты шпандзяюць з пакою ў пакой, а некаторыя кіснуць на ложках. Культурнай працы колектыў ЛКСМБ тэхнікуму не праводзіць тут ніякай, таму клясавы вораг ня дрэмле.

Увесну тут раскрыты рад богенскіх і контррэволюцыйных груповак. Удзельнічалі ў іх „комсамольцы-актывісты“ Брасоўск, Герасімаў і Сілаў. Комсамольскага ўплыву ў інтэрнаце не адчуваецца.

Колектыў ЛКСМБ МБПТ павінен узяцца за перабудову быту па-новаму.

Профком і дырэкцыя павінны паклапаціцца аб тым, каб неадкладна адчысьціць тэхнікум.

Кавалевіч і Сабалеўскі.

Экзамен вытрыман. Часьці БВА—сталёвым крокам, з бальшавіцкай упартасьцю, да новых перамог!

З заключнага разбору манэўраў, зробленага камандуючым войскамі БВА тав. Убарэвічам*)

Агульныя вынікі

Працяжныя манэўры БВА ў лясістых балоцістых мясцовасьцях, з дрэннымі дарогамі і пры амаль бесьперапынных дажджох, прад'явілі войскам вялікія затрабаваньні ў сэнсе стойкасьці і захаваньня пры гэтых умовах баявой сьвежасьці і органзаванасьці.

Вынікі баявых дзеяньняў на манэўрах сапраўды паказалі, што стойкасьць войска заслугоўвае зусім здавальняючай ацэнкі. Усюды пасьля вялікіх пераходаў пад дажджом, ня маючы магчымасьці адагрэцца, з прычыны невыстарчальнай колькасьці населеных пунктаў, войскі ня трацілі бадзёрасьці і наступальных імкненьняў.

Некатарыя баявыя дзеяньні цягнуліся бесьперапынна 60 гадзін, байцы былі амаль бяз сна і адпачынку. І пры гэтых умовах войскі давалі ўзоры выключнай энергіі і моцнага баявога імпэту.

Другой асаблівасьцю манэраў—было дабіцца ў баявых дзеяньнях умоў, блізкіх да ўмоў сапраўднай вайны, не дапускаць тыповых „баталій“ мірнага часу, навучыць войска лічыцца днём і ноччу з узросшай магутнасьцю сучаснага кулямётнага, артылерыйскага агня і дзеяньнямі авіяцыі. Як вывад, у выніку манэўраў можна адзначыць, што дзеяньні войск і камандваньня з гэтага пункту гледжаньня былі правільнымі, за рэдкімі выключэньнямі.

Наступнай характэрнай рысай манэўраў зьяўляецца якасьць кіраўніцтва ўсіх ступеняў. І тут можна сказаць, што кіраўніцтва карпусамі, дывізіямі, палкамі і ніжэйшымі падразьдзяленьнямі было безумоўна спакойным, упэўненым і даволі вопытным у вайсковых адносінах, зноў-такі за рэдкімі выключэньнямі.

На жаль, штабы яшчэ ня пасьпелі ў выстарчальнай ступені забясьпечыць работу камандваньня, асабліва пры ўмовах, якія хутка мяняюцца. Трэба адзначыць, што гэты год напружанай камандзірскай і штабной вучобы значна адбіўся на ўзьнятай якасьці работы начскладу ва ўсіх звёнах.

Першая наша палявая адносіцца да нашых храбрых байцоў, якія праявілі максімум адданасьці справе, зацікаўленасьці і любві да вайсковай службы. Вытрымаласьць і дысцыпліна была баявой на належнай вышыні.

Ацэнка дзеяньняў асобных радоў войска

Пяхота. Якасьць пяхоты ў часе манэўраў можна ацаніць як зусім здавальняючую. Асабліва трэба адзначыць выразную маршавую дысцыпліну, стойкасьць і хуткасьць пры праходжаньні марш ў у цяжкіх умовах, выключную ініцыятыву і актыўнасьць пры начных дзеяньнях, сьмеласьць у перамаганьні водных перашкод. Былі выпадкі, калі цэлыя батальёны пасьля працяжных баёў кідаліся ў ваду па пояс і вышэй для атакі „праціўніка“.

Пры ўзаемадзеяньнях з танкамі, пры прарыве абарончай паласы праціўніка неабходна раць больш цесную ўвязку асобных груп байцоў з танкамі, каб паказаць танкам флянговыя цэлі і маскаваныя кулямёты праціўніка.

Асаблівую трэба адзначыць як вялікае недахоп, гэта цесную сувязь баявой работы пяхоты з артылерыяй ва ўсіх відах бою.

АРТЫЛЕРЫЯ. Работа артылерыі на манэўрах была ў цэнтры ўвагі, на яе долю нарадка выпадала асноўная вырашэньне задач. Значная частка баявых дзеяньняў прадстаўляла сабою барацьбу супроць абарончых межаў праціўніка, калі роля артылерыі асабліва ўзрастала.

Работа батальённай і палявой артылерыі праходзіла ў даволі цеснай сувязі з патрабаваньнямі пяхоты і ў большасьці выпадкаў пяхоце ня прыходзілася чакаць пакуль разьвернецца артылерыя. А гэта ў сучасным баі галоўнае.

КОНЬНІЦА. Коньніца, як і трэба было чакаць, паказала на манэўрах вялікую рухомасьць, якая дала ёй магчымасьць хутка перагрупоўваць свае сілы. Па зьмесце манэўраў на долю коньніцы, галоўным чынам, выпалі цяжкія абарончыя задачы, а таксама, якія ў некалькі раз перавышалі яе сілы, што патрабавала ад коньніцы ўмелага выкарыстаньня сваіх багатых агнявых сродкаў і хуткага манэўраваньня на коні.

Двухтыднёвыя баі кавалерыі, праўда, падтрыманай значнымі сіламі авіяцыі супроць пераважаючых сіл „праціўніка“, далі выкананне абарончыя задачы і паказалі вялікую ўпартасьць ў абароне і рашучасьць кавалерыйскіх начальнікаў.

АВІЯЦЫЯ. Работе авіяцыі на манэўрах гэтага году была аддана асаблівая ўвага ўсіх удзельнікаў. У вельмі цяжкіх умовах, у важнейшых фазах „баёў“ цэлыя эскадрыльлі самалётаў прымалі ўдзел, і з вялікім посьпехам. Асабліва радасна адзначыць уменьне авіяцыі концэнтраваць свае сілы на важнейшым аб'екце і энэргічнымі паўторнымі масавымі дзеяньнямі дабівацца посьпеху.

Узаемадзеяньні авіяцыі і артылерыі з наземнымі войскамі, разьведвальнай службай праводзіліся здавальняюча.

ТАНКІ і іншае тэхнічнае войска па меры магчымасьці прымала ўдзел у адпаведных баявых дзеяньнях і паказала безумоўны рост баявой падрыхтоўкі.

Вось кароткі пералік вывадаў, якія паказалі манэўры гэтага году. Да ўсяго сказанага трэба дадаць радасную карціну ўважлівых адносін мясцовага насельніцтва да ўсіх баявых дзеяньняў чырвонаармейскіх часьцей.

(БЕЛТА)

На манэўраных палёх

*) Друкуецца са спазненьнем.

Ваенная работа загнана ў глыбокі тыл

Чачэрская, Крупская і Тураўская

райорганізацыі сваёй опортуністычнай практыкай тармозяць ваенізацыю

МАЦАВАЦЬ РУБЯЖЫ КРАІНЫ САВЕТАЎ

Абарона краіны—адна з баявых задач сёньнешняга дня. Рад комсамольскіх організацый БССР (Чавусы, Чырвонапольле Прапойск) па ўдарнаму ажыцьцяўляюць рашэньні IX зьезду УсеЛКСМ аб ваенізацыі. Гэта пацьвярджаюць вынікі праведзеных імі манэўраў.

Адвак, Крупская, Тураўская і Чачэрская райорганізацыі недапушчальна ігнорукоць вайсковую работу.

Факты, аб якіх паведамляецца ў сёньнешніх допісах—сьведкі яўна опортуністычнай недаацэнкі вайсковай вучобы, пачынаючы з кіраўніцтва райкомаў і канчаючы кіраўніцтвам ячэек гэтых організацый.

Факты адсутнасьці вайсковай работы ў гэтых раёнах патрабуюць неадкладнага расьсьледваньня і мер з боку ЦК ЛКСМБ.

Рашэньне IX зьезду УсеЛКСМ аб тым, што ў саюзе няма места недааценшчыкам вайсковай работы і вайсковай вучобы павінна быць рэалізавана.

Заняцца неадкладна

Дом абароны і вучпункт ніякай па ваенізацыі работы не праводзяць.

Калі ваенрук тав. Латышкевіч быў у адпачынку, ніхто яго не замяшчаў, а прыехаў—усё адно заняткі не праводзяцца.

Райком комсамолу не дапамагае райсавету ў вайсковай рабоце.

Гэтак—у самым мястэчку—раённым цэнтры.

Яшчэ горш з ваенізацыяй у колгасных ячэйках.

Большасьць ячэек і асабліва новаорганізаваныя вайсковай вучобай не займаюцца. Ячэйкі не скарыстоўваюць вялікія магчымасьці для організацыі гурткоў на вёсцы.

Райком комсамолу ня даў ячэйкам ніякіх указаньняў у ваеннай вучобе.

Такі стан ваенізацыі ў Тураўшчыне нецярпімы. Райком партыі павінен неадкладна заняцца гэтай справай. **Протзах.**

Чачэрскія опортуністыя развалілі вайсковую работу

Нядбайныя опортуністычныя адносіны да вайсковай вучобы Чачэрскага РК ЛКСМБ давялі да таго, што ў організацыі адсутнічае абы якая вайсковая работа.

З 30 комсамольскіх ячэек у страявых адзінках займаюцца толькі чатыры і то з перабоямі. Намесьнік сакратара райкому Кавалёў „тлумачыць“.

— „Няма магчымасьці організацыі адзінкі ў асобных ячэйках“.

Райсавет, на чале якога стаіць тав. Ракаў, ніякай дапамогі ў наладжваньні вайсковай вучобы ў ячэйках не аказвае.

Да праверкі вайсковых ведаў організацыя яшчэ не прыступіла. Райком-жа ў гэтай галіне ніякіх паказаньняў ячэйкам не даў.

Райорганізацыя не правяла ніякай падрыхтоўчай работы да прызыву. Аб гэтым сьведчыць хоць-бы такі факт: 80 проц. прызыўнікоў няпісьменныя і малапісьменныя.

Падобнымі фактамі павінен зацікавіцца ЦК ЛКСМБ. **КАСЫ.**

Паход ахапіў усю організацыю

З мэтай праверкі стану вайсковай вучобы Чавускі райком ЛКСМБ правёў масавы вайсковы комсамольскі паход, у якім удзельнічалі ўсе ячэйкі раёну.

Дзякуючы разгорнутаму методу соцспаборніцтва і ўдарніцтва, паход прайшоў з вялікім посьпехам і даў поўную і дакладную зьяву. Рад ячэек прышлі за 30-35 вёрст і адразу выйшлі ў паход.

На прывалах і стаянках організаваны былі праведзены гутаркі з колгасьнікамі па пытаньню абароны краіны. **Гвазьдзёў.**

Вайсковая работа не прызнае „об'ектыўных“

З 40 ячэек Крупскага раёну толькі дзесяць займаюцца вайсковай вучобай. Астатнія, у тым ліку ўсе новаарганізаваныя, ахоплены вайсковай вучобай.

Крупскі райком абмяжоўваецца пастановамі і рэзолюцыямі. Ніякай конкрэтнай дапамогі ячэйкам не аказвае.

Не адстае ад райкому і райсавет Асоавіяхіму. Ніякай працы па ваенізацыі насельніцтва і ў першую чаргу комсамольцаў, не праводзіць.

Юнкор „ЧЗ“ Алексеенак.

Упарта ігнаруюць указаньні друку

Аб дрэнным стане вайсковай вучобы на сьпіртзаводзе „Пролетары“ на раз пісала „Чырвоная зьмена“ і іншыя газэты. Аднак, бюро комсамольскай ячэйкі і сакратар АСОавіяхіму яшчэ і не падумалі аб рэалізацыі конкрэтных указаньняў друку.

Вайсковы гуртох наведвае толькі 30 проц. комсамольцаў. Манэўры СПА не зрабілі ніякага пералому ў вайсковай вучобе комсамольскай ячэйкі. Заводзкая насьценгазэта, таксама як і ячэйка комсамолу бяздзейнічае. Аб ваенізацыі ў газэце ні слова.

Брыгадзір „Ч З.“ Тэвеле.

РЫХТУЙЦЕСЯ ДА XIV ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКАВАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

З пастановы прэзыдыуму ЦСПСБ

Сьвяткаваньне XIУ-цігодьдзя Кастрычнікавай рэволюцыі будзе праходзіць у новых абставінах, калі рабочая кляса Савецкага Саюзу пад кіраўніцвам комуністычнае партыі і яе Ленінскага ЦК, дасягнула значных посьпехаў у соцыялістычным будаўніцтве.

Падводзячы вынікі нашых вялізарнейшых посьпехаў за 14 год будаўніцтва соцыялізму ў нашай краі не профорганізацыі павінны на парозе сканчэньня 3-га рашаючага году пяцігодкі мобілізаваць увагу мас на больш шпаркія тэмпы рэалізацыі задач, пастаўленых тав Сталіным. Для хутчэйшага выкананьня лёзунгу партыі „дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны“ для ліквідацыі маючыхся прарываў ў некаторых галінах прамысловасьці, для поўнага перавыкананьня прамфінпляну па колькасных і асабліва якасных паказчыках, для большага пашырэньня і паглыбленьня культурва-бытавога абслугоўваньня рабочых мас—ЦСПСБ прапануе зараз разгарнуць падрыхтоўчую работу да сьвяткаваньня XIУ-ай гадавіны Кастрычнікавае рэволюцыі, дзеля чаго:

1. Гаррайпрофсаветам і ФЗМКомам не пазьней 7-га кастрычніка на агульных сходах рабочых прадпрыемстваў, цэхаў і брыгад абмеркаваць плян сьвяткаваньня Кастрычніка. Плян павінен прадугледжваць вытворчую програму, за якую будуць змагацца рабочыя пры выкананьні прамфінпляну да гэтага сьвята, культурна-масавую работу і мерапрыемствы па палепшаньню бытавога абслугоўваньня рабочых.

2. Уся работа да сьвяткаваньня Кастрычніка павінна быць гаррайпрофсаветамі, ЦП саюзаў і фабзаўмясцкомамі падпарадкавана праверцы выкананьня пастаўленых задач. выходзячы з соцдагавору, складзенага ЦСПСБ і візавымі профорганізацыямі і профорганізацыямі Заходняй вобласьці, дабіўшыся да Кастрычнікавага сьвята больш рашучага пераводу прадпрыемстваў на вышэйшыя соцыялістычныя формы: соцспаборніцтва, соцыялістычна-гаспадарча - разрахунковыя брыгады, сустрэчна-зьменнае плянаваньне, далейшы рух ударніцтва шляхам разгортваньня агіт. масавай растлумачальнай работы (масавае ўцягненьне рабочых у члены профсаюзаў, разгортваньне прогрэсыўна - прэміяльнай зьдзельшчыны, асабліва індывідуальнай зьдзельшчыны) дабіўшыся, каб кожная ф-ка, завод мелі ўзорную работу сталовак, ЗРК, ясьляў і г. д., мобілізуючы профсаюзныя масы на актыўны ўдзел у складаньні сустрэчнага прамфінпляну 1932 г.

3. На буйнейшых фабрыках і заводах паглыбіць налажваньне сувязі з рабочымі замежных краін, абгаварыўшы на рабочых сходах пасылку політ. лістоў (аб дасягненьнях у соцыялістычным будаўніцтве нашай краіны, рабоце прадпрыемстваў, ролі кіраўніцтва рабочае клясы ў СССР і г. д.), складаньне соцыялістычных дагавароў з замежнымі рабочымі організацыямі. Там. дзе сувязь не наладжана.—патрэбна яе наладзіць праз камісію замежных зносін УсеЦСПС і газэту „Рабселькор“.

4. Шырока популярызаваць лёзунг партыі па інтэрнацыянальнаму выхаваньню ўсіх напыяваль насьцяй СССР і БССР, а таксама дасягненьні на культурна-гаспадарчым фронце БССР у абслугоўваньні нацменшасьцяй.

5. Мобілізаваць грамадзкую думку на ўзмацненьне абароназдольнасьці краіны, шырока праводзячы лёзунг ваенізацыі працоўных мас. На фабрыках, заводах, ва ўстановах і клюбах падвесьці вынікі летняй работы вайсковых гурткоў, дэмонструючы іх дасягненьні ў сьвята Кастрычніка і намеціць чарговыя задачы на зімовы пэрыод, праводзячы работу ў падшэфных вайсковых частках у напрамку культурнага абслугоўваньня іх.

6. Праз шэфскія таварыствы па рабоце на вёсцы правесьці ў падшэфных раёнах падрыхтоўчую работу да сьвяткаваньня XIУ-цігодзьдзя Кастрычнікавай рэволюцыі, ставячы мэтай, каб к дню сьвята ва ўдарным парадку былі выкананы поўнасьцю ўсе заданьні па нарыхтоўках, далейшаму гаспадарчаму замацаваньню колгасаў і разьвіцьцю колгаснага руху, распаўсюджваючы і афармляючы пазыку 3-га, рашаючага году пяцігодкі і г. д.

7. Прыстасаваць да сьвяткаваньня Кастрычніка адчыненьне гаспадарчых культурна-бытавых устаноў, організуючы рабочыя брыгады для кантролю і садзейнічаньня паскораньню пабудовы іх.

Мобілізаваліся на штурм бездарожжа

Дуброўна. Дубровенскі комсамол узяў на сябе абавязак пабудаваць 3 кілёмэтры шосэйнае дарогі. Увесь комсамол мобілізаваны для правядзеньня гэтага важнейшага мерапрыемства. Зараз вылучаюцца комсамольскія брыгады на дарожныя работы. Комсамольцы выканаюць узятыя на сябе абавязкі.

БЕЛТА

Выстаўка-конкурс

нізавога фабрычна-заводзкага друку—удзельніка манэўраў

Менгарком КП(б)Б рэдакцыя газэты „Рабселькор“, гарсавет Асоавіяхэму і гарпрафсавет наладжваюць 5 верасьня ў доме Комасьветы выстаўку—конкурс нізавога фабрычна-заводзкага друку па пытаньнях удзелу шматтыражак, насьценгазэт і штодзёнак у манэўрах РСЧА і СПА.

Лепшыя газэты і іх рэдактары будуць прэміяваны,

Прапануецца рэдколегіям фабрычна-заводзкіх газэт па практычных пытаньнях выстаўкі зьвязацца з загадчыкам габінэту журналістыкі пры доме Комасьветы,—тав, Левінай.

Нам. адказн. рэдактара С. АНІСАЎ

Консультацыя па дарожнаму будаўніцтву

Пабудова малога маста на сельскай дарозе

Найбольш перашкаджаюць праезду па нашых дарогах раўчакі, лагчыны па якіх працякае вада ў дождж і пасьля яго, а таксама пры таяньні сьнегу.

Каб пазбавіцца гэтых перашкод, неабходна будаваць масты і трубы. Для пабудовы малога мосьціка работы вядуцца наступным чынам:

Спачатку трэба выбраць месца для разьмяшчэньня мосьціка. Пры выбары месца кіруюцца наступнымі правіламі: а) для маста пажадана выбіраць такое месца, дзе водны паток цячэ проста і інакш кажучы—дзе у рэчышчы няма паваротаў і зьвілін; б) шырыня воднага патоку ў гэтым месцы павінна быць найменшай: тады даўжыня маста будзе невялікая, в) грунт рэчышча і берагоў воднага патоку выбіраюць па магчымасьці моцныя, каб ня так шпарка размываліся вадою.

Пасьля вызначаюць вышыню і даўжыню маста, адпаведна памерам дарогі. Вышыню маста падганяюць так, каб ісход бэлек узьнімаўся над паверхняю воднага патоку пры самай высокай вадзе ня менш, як на 60 см.

Пасьля гэтага звозяць на пабудову нарыхтаваны лесаматарыял Найлепшым дрэвам у БССР для пабудовы мастоў і труб зьяўляецца сасна і дуб. Лесаматар'ял павінен быць просты, зімовай высечкі, бяз гнілі, чырваточыны. вялікай колькасьці сучча, розных шчылін і інш.

Калі ўсё пералічанае зроблена, неабходна правесьці разьбіўку маста, г. зн. вызначыць калкамі разьмяшчэньне паляў для маста. Разьбіўка робіцца ў такім парадку:

1. Пры дапамозе дзьвёх ці болей простых тонкіх вешак і кароткіх колічкаў вызначаюць папярэчную вось маста. Палажэньне папярэчнай восі замацоўваецца па канцох маста пры дапамозе моцных калоў, забітых на такую глыбіню, каб іх пасьля можна было выцягнуць рукамі,

2. Устанаўляюць па папярэчнай восі палажэньне сярэдзіны маста. Пры аднолькавым нахіле сярэдзіна маста вызначаецца ў самым глыбокім месцы рэчышча: калі нахілы не аднолькавыя, дык сярэдзіну маста можна ссунуць у бок большага нахілу.

3. На восі маста, карыстаючыся вешкамі і рулеткай, адкладваюць у кожны бок ад сярэдзіны па палове даўжыні маста.

4. Карыстаючыся рулеткай, вызначаюць пункты, праз якія пройдуць восі апораў.

5. Колічкамі вызначаюць становішча разьмяшчэньня паляй.

Пасьля разьбіўкі прыступаюць да пабудовы. Парадак работ пры пабудове палявага маста наступны:

а) Падрыхтоўка паляй (паля завастраюе бярвяно).

б) Забіўка паляй (забіваюцца палі на глыбіню ад 3 да 4 мэтраў, у выключных выпадках—два мэтры). Перад забіўкаю палі завастраюць з аднаго канца на 3-4 канты На другі канец палі надзяецца вугель (жалезны абруч). Ён забясьпечвае верхні канец ад рашчэплівань ня.

Для забіўкі паляй ўжываецца баба з дубовага абрэзку таўшчынёю ад 30 да 40 см. Па канцох бабы павінны быць жалезныя абручы.

Калі палі забіваюцца на сухім месцы, трэба рабіць так:

а) выкапаць ямы глыбінёю ад 1 з пал. да 1 мэтра, па чарзе устанаўляць палі ў ямы і абсыпаць зямлёю, зьлёгку трамбуючы;

б) зрабіць памосткі (у выглядзе козлаў) і пасьля прыступаюць да забіўкі.

Пры забіўцы трэба сачыць за напрамкам палі, і час ад часу выраўніваць яе. Верхнія канцы забітых паляй абрэзаць да неабходнага ўзроўню. Пасьля зрабіць адпаведныя шыпы.

Пасьля забіўкі і абдзелкі шыпоў, трэба нарыхтаваць і накласьці на іх насадкі. Дзеля гэтага бяруць тонкую дошку і накладаюць яе на шыпы аднаго раду паляй. На краі гэтай дошкі акрэсьліваюць алоўкам ці цьвіком месцы шыпоў. Пры дапамозе гэтай дошкі вызначаюць алоўкам гнёзды, якія адпавядаюць шыпом; затым выдзёўбваюць гнёзды і насаджваюць на палі насадкі.

Глыбіня гнёздаў павінна быць крыху большаю за даўжыню шыпоў, каб насадка ня ўпіралася на шыпы.

Пасьля таго, як апоры ўстаноўлены, робяць прагоны. Для прагонаў на насадках надзяваюцца высечкі.

У прагонах зьнізу робяцца адпаведныя высечкі. Высечкі ў насадках і прагонах робяцца для таго, каб прагоны ня ссоўваліся з месца пры праезьдзе.

Прагоны трэба ўкладваць пад шнур так, каб верх іх знаходзіўся на адным узроўні. На прагоны ўкладаецца накат. Каб накат не перасоўваўся па прагонах, па краёх укладаюць бярвеньні, так званыя прыціскачы, якія шчыльна прыціскаюцца да накату. Канцы прыціскачоў урублены скразнымі шыпамі ў прыціскныя тумбы, якія закапваюць у зямлю. Поверх накату насыпаюць жарству з пукатасьцю ў сярэдзіне, з такім разьлікам, каб вада шпарка сьцякала ў бакі вахілаў. Каб жарства хутка ўтрамбоўвалася, яе перад гэтым зьмешваюць з невялікай колькасьцю касьцяна-гліністай зямлі ў прапорцы: адна частка зямлі на тры часткі жарствы.

Жарству неабходна шчыльна ўтрамбаваць. Для абароны накату ад шпаркага загніваньня раіцца перад засыпкаю прасмаліць накат.

Па канцох маста за палямі робяць сьцены з кругых бярвеньняў, якія называюцца забернымі сьценамі.

Інжынэр А. Рагальскі.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: Менск, вул. Карла Маркса, 38. Тэлефоны: рэдактара—7-25, сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ: Комсамольская 25, тэл. № 903. ГОД ВЫДАНЬНЯ XI.

Друкарня імя тав. Сталіна. літ596сГ9ло№ ла